

ظل پیدونگی ترور

Ketabton.com

1

Faledonki Tror

(Aunt Palmist)

Published by	:	Sanayee Development Organization (SDO)
Editor - in - Chief	:	Raz Muhammad Dalili
Author	:	Muhammad Rafi Kabuli
Translate in Bushto	:	
Artist :	:	Fatana Baktash Arifi
Composed By	:	Saifullah Zamani
1st Edition	:	1000 copies, Financed by (SAFE), Sep 1998
2nd: Enditon	:	1000 copies, Financed by (SDO), Mar 2000
3rd Edition	:	5000 copies, Financed by (US-BRPM) Through (IRC-UGP), Oct 2000
4th Editon	:	2000 copies, Financed by (TROCAIRE) and (Aus Aid)
5th Edition	:	1000 copies, Financed by SDF, February 2003
6th Edition	:	1000 copies, Financed by SDF, Sep 2003
7th Edition	:	2000 copies, Financed by SDF, Dec 2003
8th Edition	:	1000 copies, Financed by SDF, Aug 2004
9th Edition	:	1000 copies, Financed by SDF, Apr 2005
10th Edition	:	2000 copies, Financed by gift of Norway school students, and NCA, SDO, Jun 2005
11th Edition	:	
Publishing date	:	Feb 2007
Number of copies	:	1500 copies
Financed by	:	Sanayee Development Organization (SDO)
Kabul address	:	Sanayee Development Organization (SDO) Charrahi Ansarri, street # 5th Near (Muhammad Alam Faiz Zad) high school
Kabul telephone	:	0093-(20) 2201693
Post Box	:	181 Kabul Afghanistan
Email	:	sdfkabul@ceretechs.com
Websites	:	wwwsanayee.org Www.nawidefarda.com
Peshawar Address	:	Behind Orakzai Plaza and total CNG, university Road Shaheen Town, Peshawar Pakistan
Telephone	:	0092-91-5842155 - 91582165
Fax	:	+92+-1-5845139

۱

تصویری کیسه

فال لپدونکی تزود

بسم الله الرحمن الرحيم

د اوسي چاپ سريزه

د فال ليدونکي ترور هغه لومني کتاب دی چې د هغه په زرگونو جلد د سنايي پرمختيایي موسسي له خوا چاپ شويدي. خو په دغه شميره کي کتابونو هم د هغه د مينه والو تنه ماته نه کره. د لوستونکو د غوبنتنواود ارتیاله مخې د سنايي پرمختيایي موسسي (SDO) يو حل بيا ددي کتاب د چاپ اقدام وکړ ترڅو چې د پښتو د ژبي لوستونکو ته هم ورسيري.

د يو کتاب د برياليتوب لاس ته راونه د هغه موضوع ګاني دي چې لوستونکي قدم پر قدم درنا په لور بيايي. د فال ليدونکي ترور خبرې د توبک سره چې د کتاب منځ پانګه جورو ی هغو لوستونکو ته چې زيات یې کوچنيان دی دا وربنایي چې سپین والی پر توروالي او سوله پر جنګ هميشه بريالي ده.

هيله منديم چې دا ئل زمونږدا کتاب نور برياليتوبونه تر لاسه کري.

والسلام
راز محمد دليلي

د مهتمم سریزه

گرانولوستونکو :

دغه کتاب چې همدا اوس ستاسو په لاس کي دی، د ماشومانو لپاره هغه لو مرني کتاب دی چې د سنايي پرمختيایي موسسي د خپلو فرهنگي او علمي فعاليتونو په لړ کي خپور کري دی. خکه چې ماشومان د بشر په ټول ژوند کي تل د کيسواونکلونو سره زياته علاقه او مينه لري. ماشومان مبالغه لرونکي او تصوير لرونکي کيسې زياتې خوبسوی. چې دادی د فال لیدونکي ترور کيسه د هغوي د تخيل د حواک د حواکمني او قدرت او د ذهنې پياورتیا لپاره تياره ده. په ټول کتاب کي بنه والي او بدوالې د نظم او نشر په قالب کي پرتله او مقاييسه شوی دی. ددي ډول کتابونو د خپور او برابرولو هدف د ماشومانو د مطالبې د ذوق راوينبدل، هخول او د هغوي د روزنيزو استعدادونو پالنه ده چې د سنايي پرمختيایي مؤسسه يې د ماشومانو لپاره د خپلو نشر آتو په لړ کي سرته رسوي.

هيله لرو چې د دغه خراغ رنما زمونږ د گرانو ماشومانو لپاره د لاري رنما اوسي او د هغوي د علاقې او مينې وړو ګرځي. د دوستانو نظریات، نیوکې او وړاندیزونه زمونږ سره دراتلونکو قدمونو د پورته کولو په لاره کي مرسته کوي او مونږ لانور هخوي زما کوبښ او هڅه له دعا پرته بلڅه نه دی، اى لویه خدا یه! ستاد رحمت غوبښتونکي يم.

و من اللہ توفیق
راز محمد دلیلی

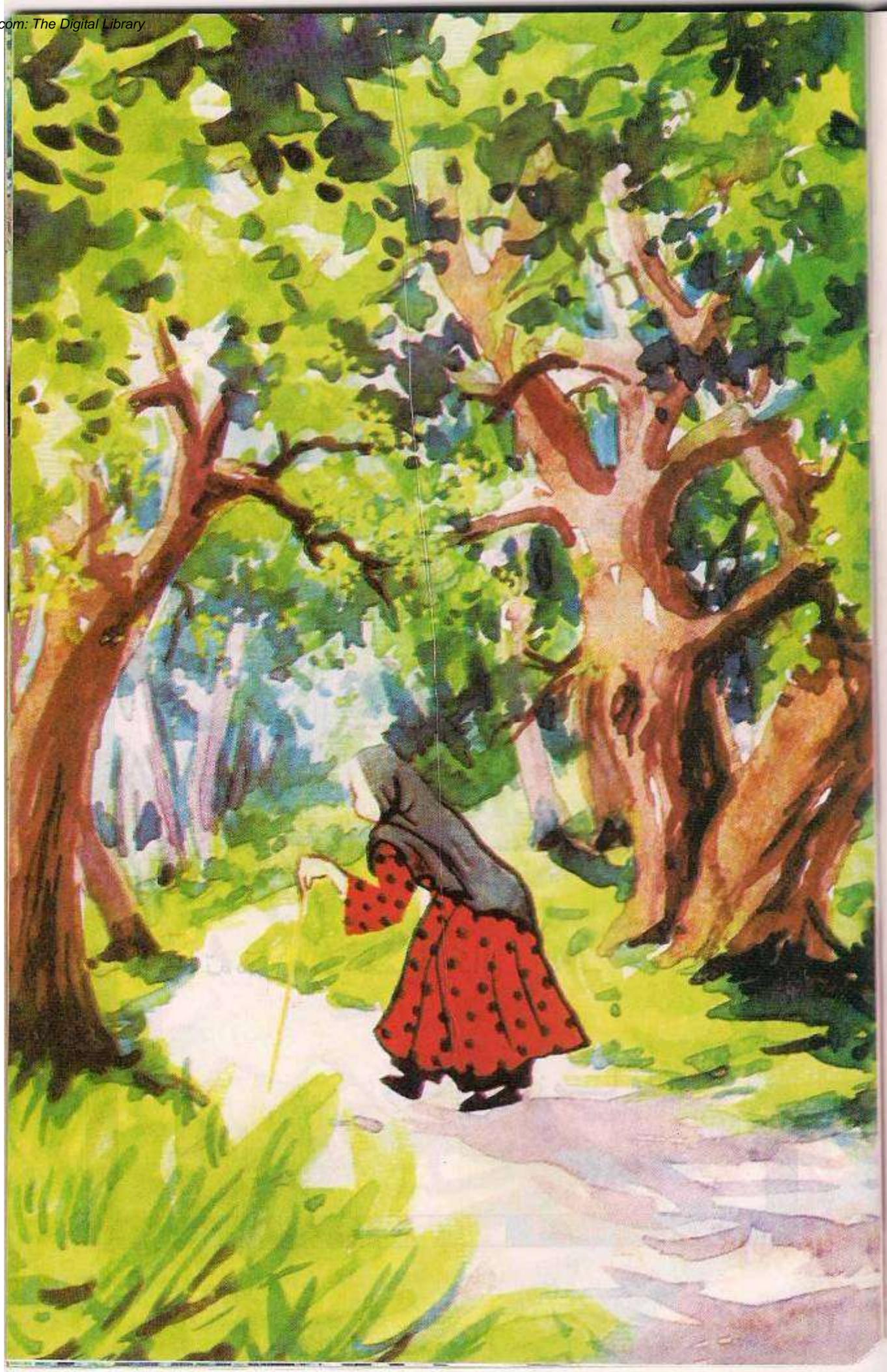
فال لیدونکی ترور

ووه نه وده سمندرونو تر مناخ يوه جزيره ووه. په دې جزيره کې يوش——ين حنگل و، چې په مناخ کې يې حناور، مرغى، حشرې، خبیدونکي (خزنده ګان) او انساناں سره او سيدل. هلتنه له لوګي ووه او نه هم ګرد او دوري. د سهار پر مهال، بلبل مرغى له خوب خخه وېښولي. کله چې شپه کيدله تول الوتونکي او خبیدونکي آرام بېدہ کيدل. يواحې چرچرک غرب ويسـتـلـوـ او چرچريې کولو. الوتونکو او خبیدونکي يوله بل سره مینه در لودله. د هغوي تر مناخ يوه هم فال لیدونکي ترور ووه چې فال يې ليدولو او خبیدونکي او ژوي يې نیکو کارونو ته هخلول او له بد و يې منع کول.

يوه ورخ د سـوـيـ(خرگوش) بچي د غابن درد در لود. ټکه چې دير خوا به يې خورلی وو او سـهـارـمهـالـ يې غابنونه نه پـرـيمـيـنـخـلـ. فال لیدونکي ترور د کوره

راووته خوچې د سوی د بچي پونستنه و کري. فال
ليدونکې ترور په لار روانه وه او د ئان سره يې د اسندره
ويله:

تروريم فال گورم
د ماشومانو فال گورم
د لاس په کربنکوکې
حال او احوال وينم
فال ليدل آسان نهدي
زه يې پر کمال گورم
راشي چې ستاسي فال
زه يې بي له جنجحال و گورم
ستاسي زړه د عشقه دك
زه تل او په هر حال و گورم
جنګ او شورپاڼي ته رسې
زه ددي احتمال و نيم
سوله په هر ئاي کې
همدا کال وينم
دنري بد بختي
مخ پر زوال وينم

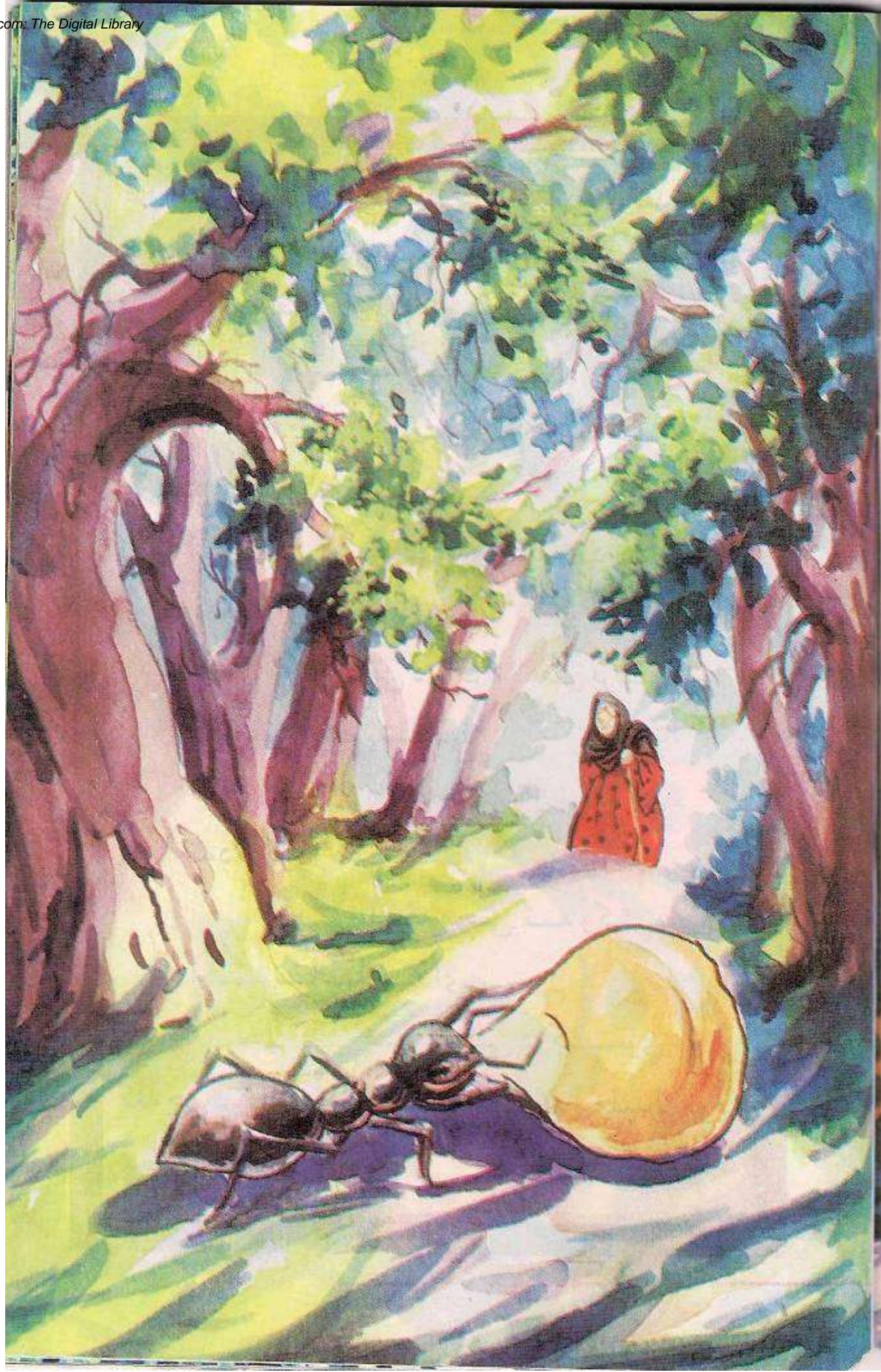
میربی د جوارو یوه غته دانه په خوله کې نیولې
وه او خپل کورته يې لیردolle. خنگه چې ڈير
ستره او ستمانه وه، د جوار دانه يې په یو
کونج کې کیښودله ترڅو چې ستريا يې ووځي.
په دې وخت کې يې فال بـینه ترور ولیدله،
میربی یو څل د خوبنۍ غړپورته کړ او ويې
ویل:

سلام فال بینې ترور

ای هوبنیارې ترور

ته هم زمونږ عمر او کال

راشه ووينه زما فال

فال لیدونکی ترور چې کله د جوار غتیه دانه ولیدله نو د
میرېي همت او حوالک ته حیرانه شوه. هغې د میرېي پښې
ونیولې او د هغه د فال د لیدلو سره يې وييل:

ای زیار کښه میرېي

لار شه دا نه راو باسه

د غنمو او وربشودانه

نوې او تازه دانه

د لوبيا او نخودو دانه

چې د تاک د لاندي پرته

کله چې ژمى شي

تلل به آسان نه وي

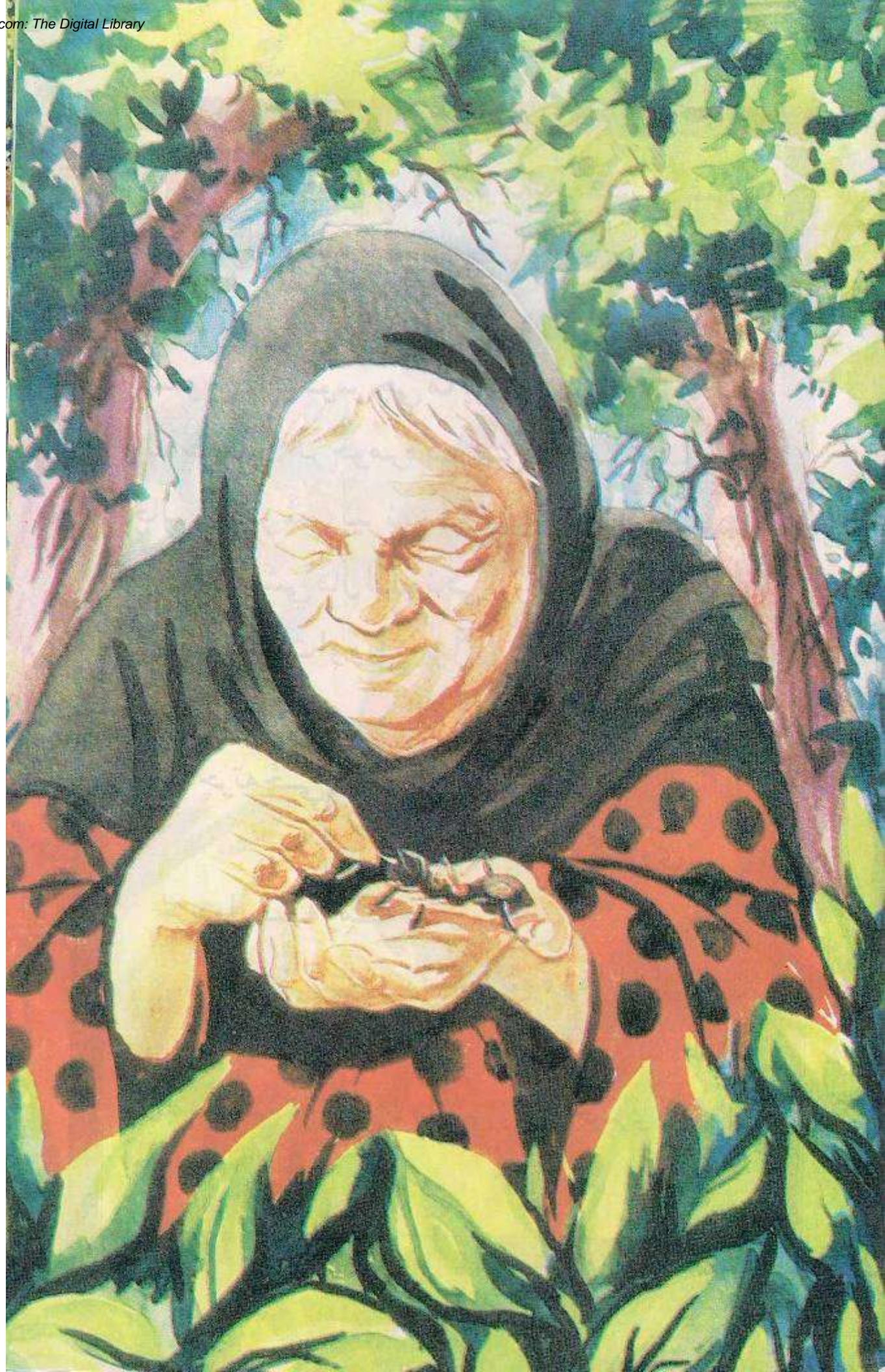
ته د انگور و داني خخه

لبخه مچى ته وکره

آخر تاته خدای

بچېي درکوي

کله چې فال بینې ترور د میرېي فال ولیدلو نو په

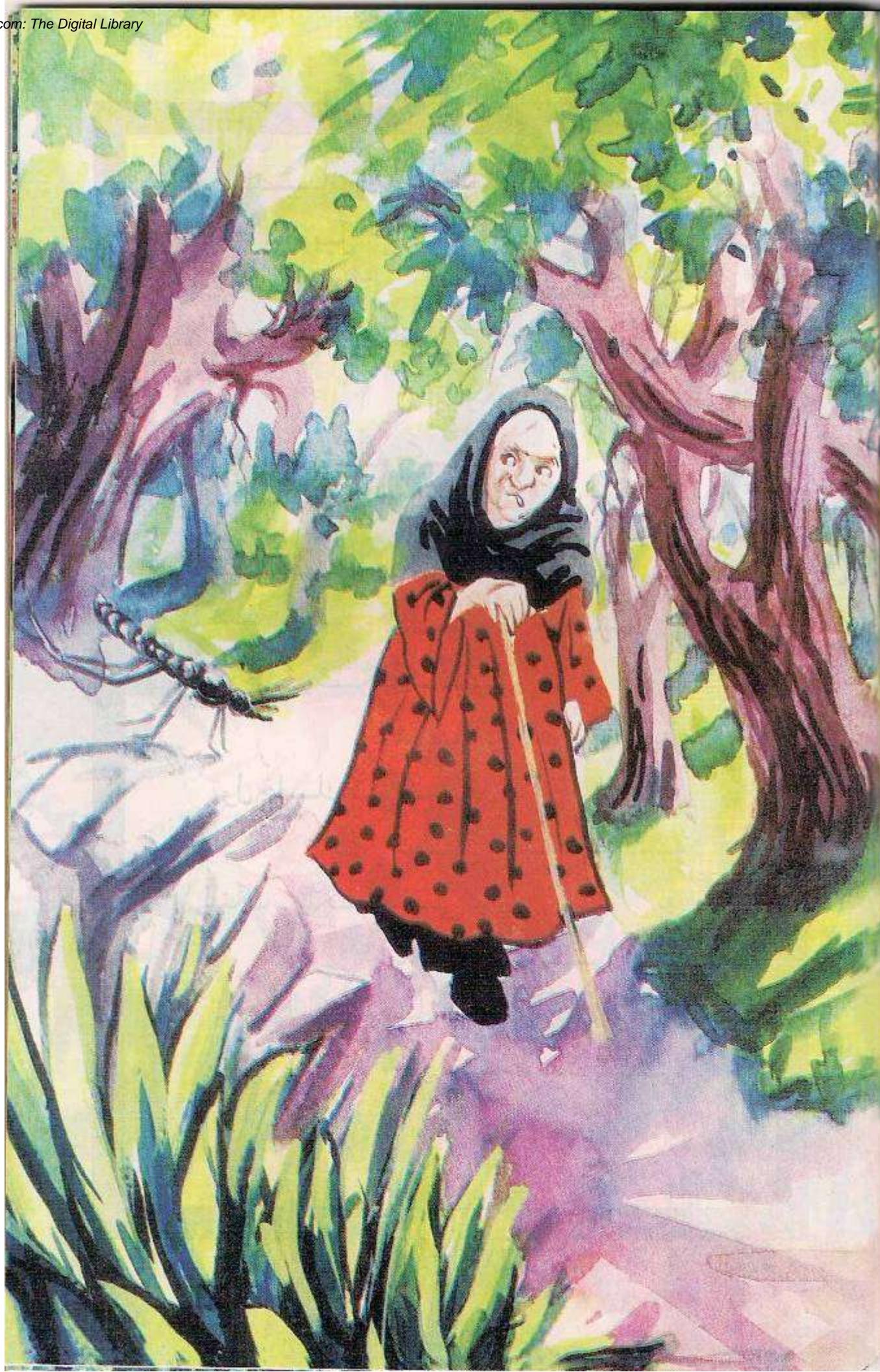

لاره روانه شوه. په دې وخت د ملاриا ماشي غنګ،
غنګ کولو، په هوا کې خرخیدلو او د ئان سره يې
وييل:

افسوس، افسوس چې ما پرون شپه هیخ یو ماشوم
ونه چيچلو. هر خومره کوبنبن چې مې وکړ خود
جالی نه تيرشم، تيرنه شوم. واي زما بخت بنددي.
ناڅاپه د ماشي فال ليدونکې ترور ته پام شو، پريوه
ډبره کښیناست او ويي وييل:

چرته ئې ای تروري
څه وخت فال ګوري
ووايې زما حال
راشه وګوره زما فال

فال ليدونکې ترور چې د ماشي زياتې خبرې اوريدلې

وې ڏيره عصباني او په غصه شوه نو خکه يې مخ ور
وارپولو او ويسي وييل:

ستافالنه گورم
ته اي د ماشومانو دبنمن
ته ورخې بىدە کيږي
او د شپې فعال کيږي
چيچې انسانان
ښخې او ماشومان
گرخې او غنګ کوي
هر خاي کور په کور
ټول خلک کړکي ته
نيسي پشه خانه
پنګ، پنګ باسي اواز
ته اي د ناروغيو ناقل
ته اي ناپاکه ماشي
آخر به هلاک شي

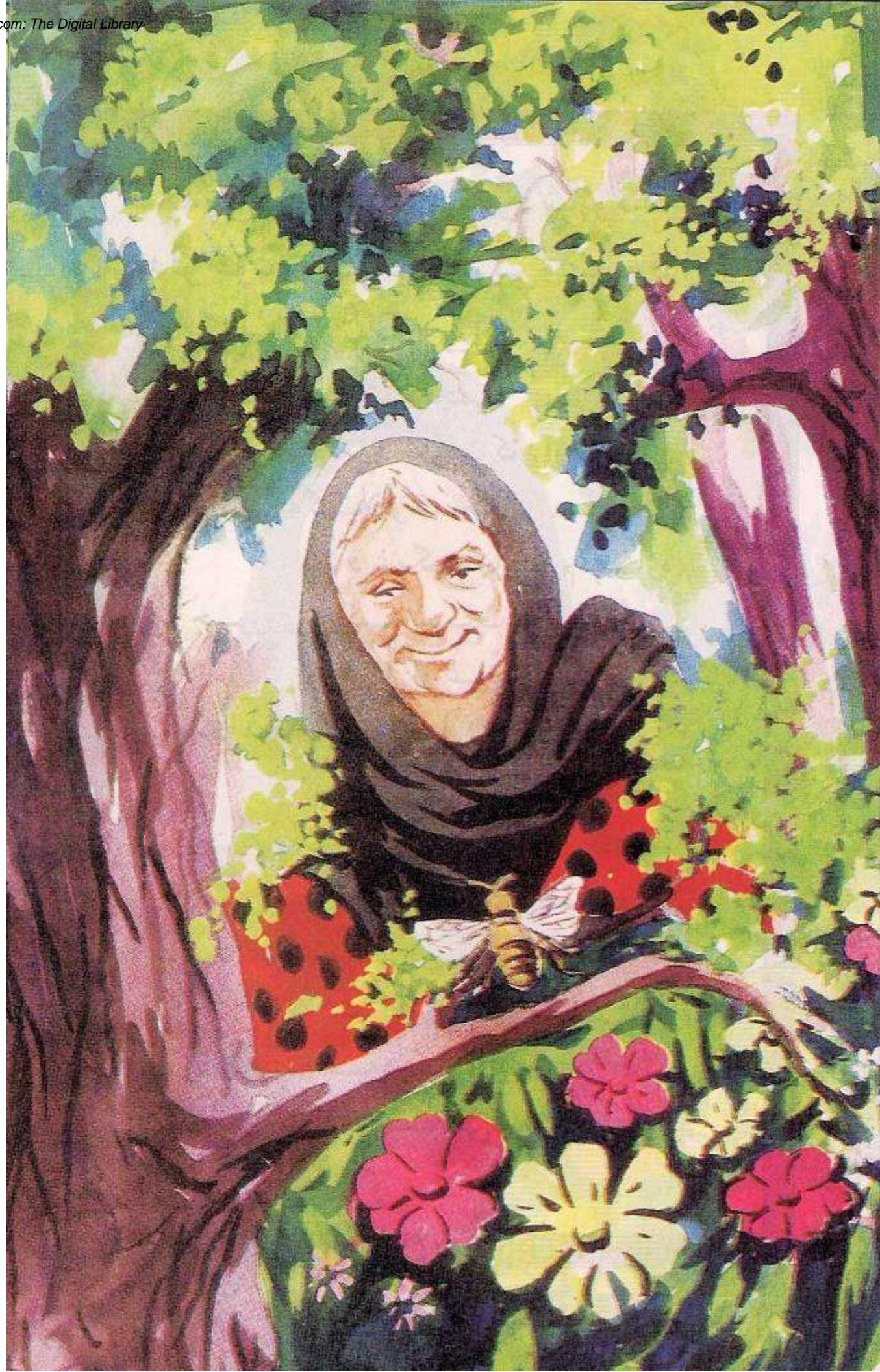
پر دې وخت د شاتو مچۍ چې د باغونو د گلونو
په لور روانه وه چې شات را تول کړي د لیرې
بنکاره شوه. کله چې ماشې د شاتو مچۍ
ولیدله والو تلو او وتبنتیدلو. مچۍ د فال
لیدونکې ترور خواته راغله او پریولرگې
کښیناستله. د فال بینې ترور سترگې د مچۍ
د پاکې او نظافت ته متوجه شوې. د شاتو
مچۍ ترور ته د مچیو کیسې و کړې او په ډير
ادب او نزاکت یې له فال بینې ترور و غوبنېتل
چې ددې فال و ګوري:

سلام اي فال بینې ترور

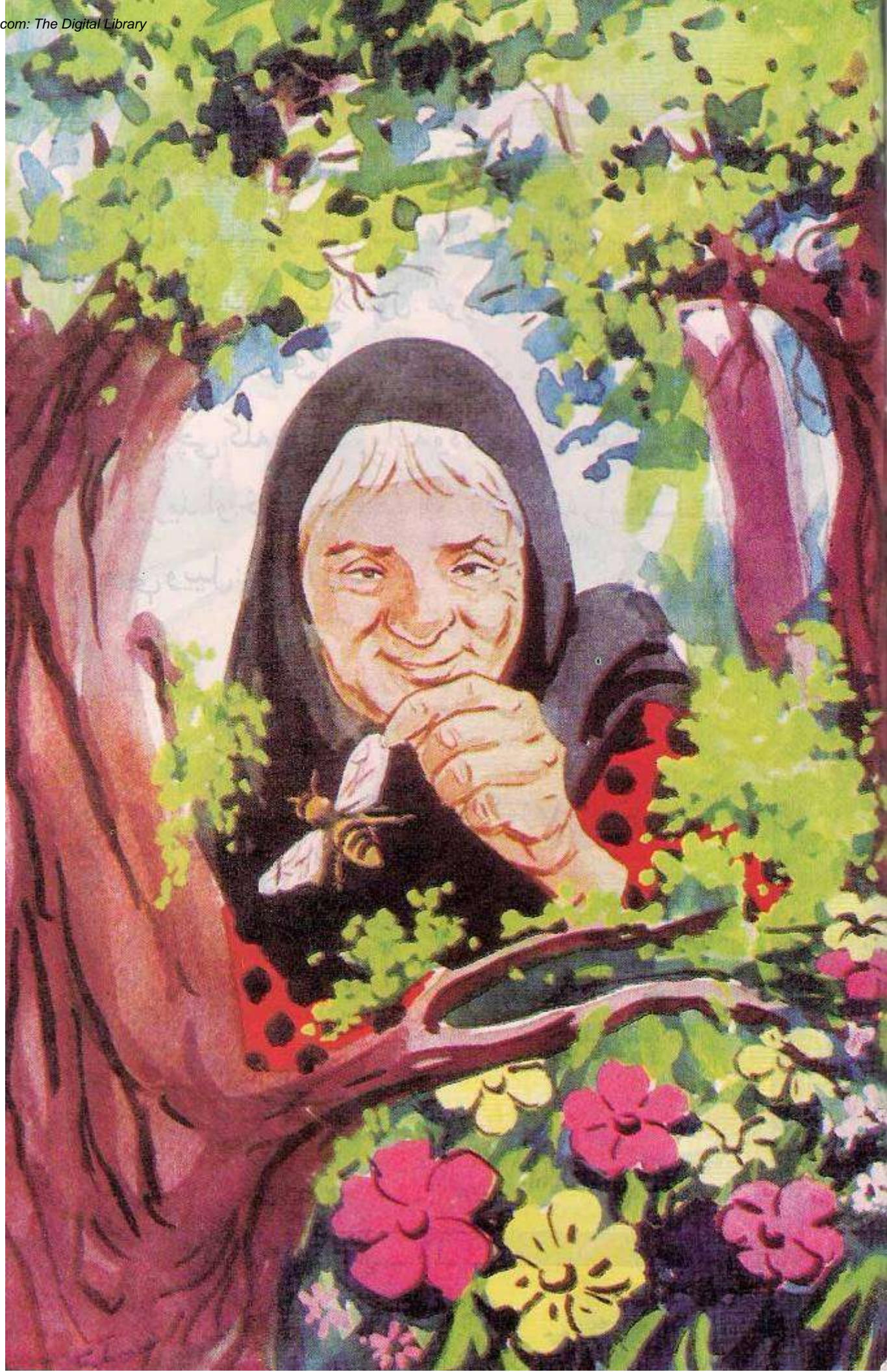
سلام اي د دین خوري

ماله حاله خبر کړه

مهربانی و کړه او زما فال و ګوره

خنگه چې فال لیدونکې ترور د شاتود مچې په
لیدلو خوبنه وه د هغې وزريې ونيولو فال يې
ورته و کتلوا او ورته ويې ويل:
ای بانظافتہ مچې
ته د شرافت کان او ټوته يې
ته د رنگه گلانو خخه
د غمگینه ماشوم لپاره
جوروې نازکه شات
د ګل او غوتۍ په شان
ستاشات لکه درمل دي
درمل د خدای د لوري
ستاشات جادو شوي
خای دي کندودی
ستا کند و پرئمکه
ستا فال همدادسي دي
خدای تاته درکوي
هر خه چې ستا ارزو ده

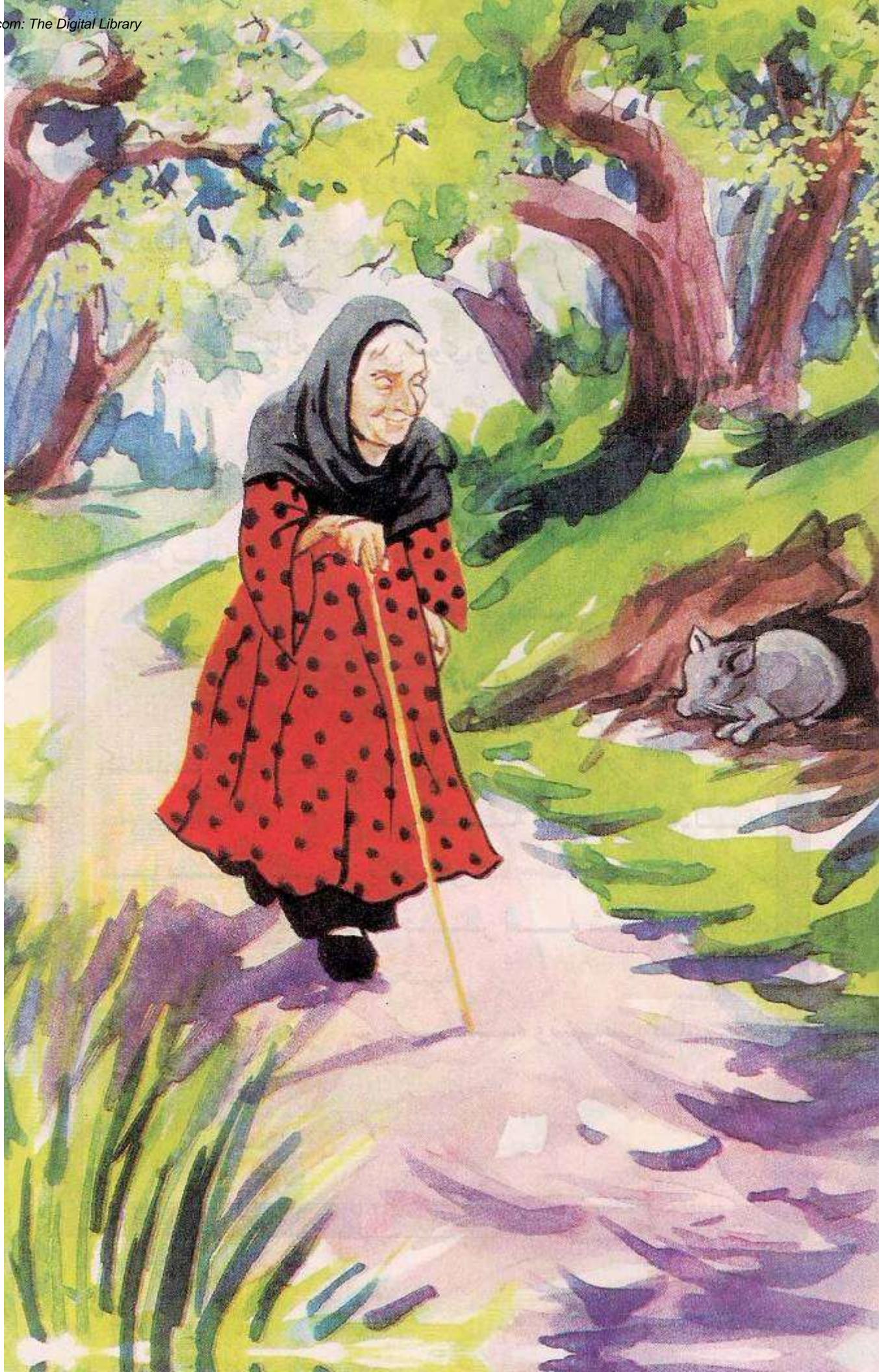
په حنگل کې یو موبک و چې تل یې کورونه سوری
کول، د ماشومانو کتابونه او جامې یې ژوولي، د
خلکو کرت یې غلاکول. موبک ترس هاره په خپله
سوره کې فکر کولو چې سهار کوم کورته ولار شي.
ترور چې کله پر لاره روانه وه، موبک د هغې د پل غږ
واورید او خپل سر یې د سورې څخه را وو یستلو او
وېي وييل:

چرته یې فال بینې ترور

په دغو کمزورو ستړکو

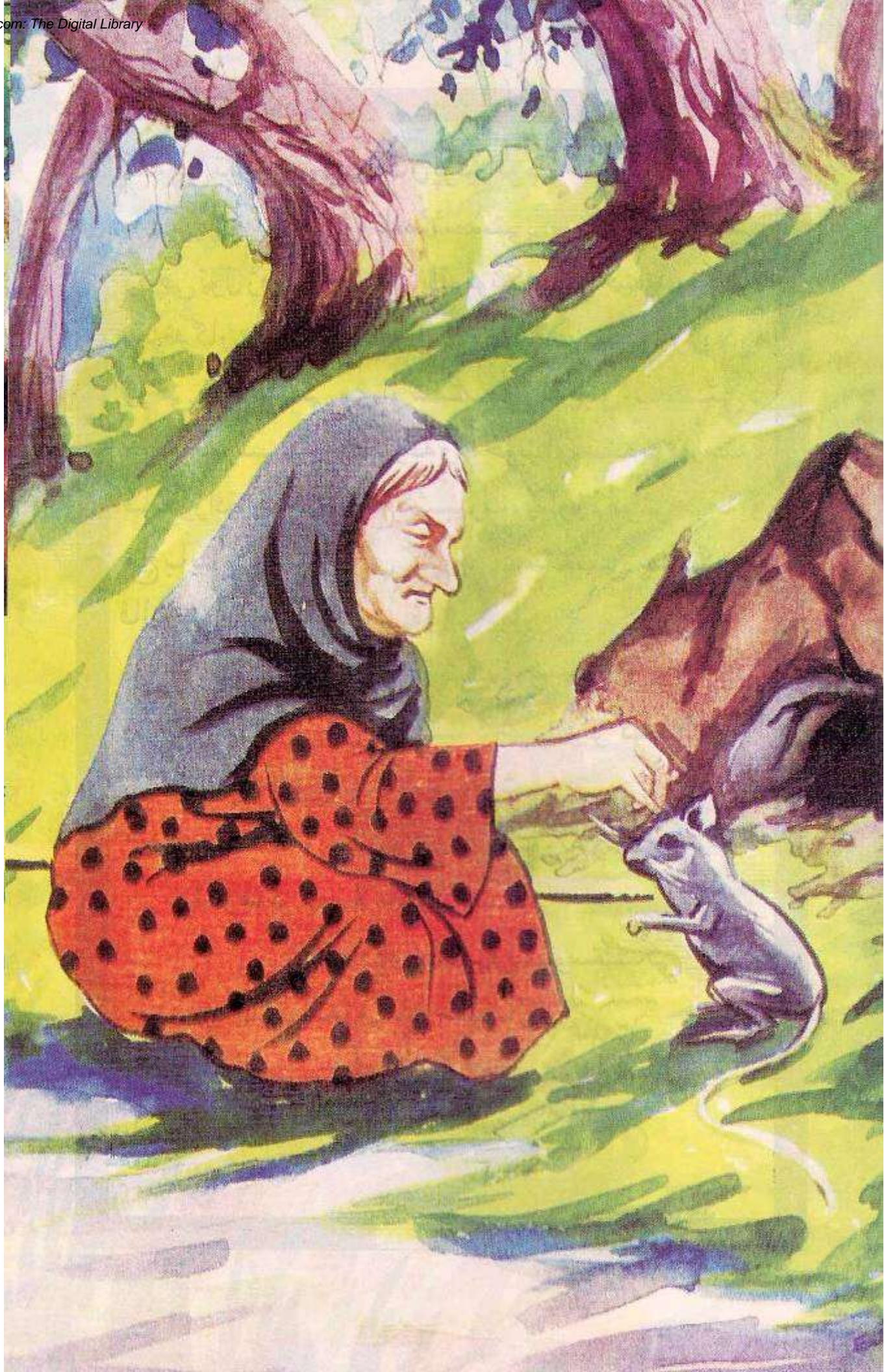
زما فال وګوره

تا ته یو کرت درکوم

فال بینې ترور وویل: زه ستا حرام کرت نه غواړم. راشه
فال دې وګورم او ئخ. وروسته فال بینې ترور د موبک
غورونه ونیول او ویې ویل:

زمونې طالع سستې شوي وي
زمونې موبک غل شوي دی
دخل کود کرت و غل
د غنمود کندو د لاندي
د مغزيات او باadamو غل
چې هميشه وي پر بام
ترسه اره کوي کار
صندوقچه کري سورى دا مهال
كتابونه دې وژوول
ليكنه دې ونه ليidle
تاپسي گرخي پيشو
آخر به شي لادرک
يا هم د اسمان د قضا خخه
تابه ونيسي تلک

کله چې ترور د موبک د فال پر لیدلو بوخته وه شمشتى
په ډيرز يار سره په لاره تللې. شمشتى، (سنگ پشت) تللې
وه چې تول ژووی (خناور) الوتونکي او خبیدونکي
(خزندگان) د چرچرك د لور واده ته را خبر کړي. دوه
ورځې واده ته پاتې وي او شمشتى له یوې میاشتې د
خبر په رسولو مصروفه وه، خوتراوسه یې فاخته،
قانغوزک، چنچنه، ملخ، شبپرک، بnarو، موش خرما او
مچ بايد خبر شوي واي. کله چې د شمشتى سترګې په
فال بینې ترورو لیگيدلي نووې ويل:

سلام اي زما ترور

اي زما د غاتولو گله

که په ختيو کې بنده پاتې نه شم

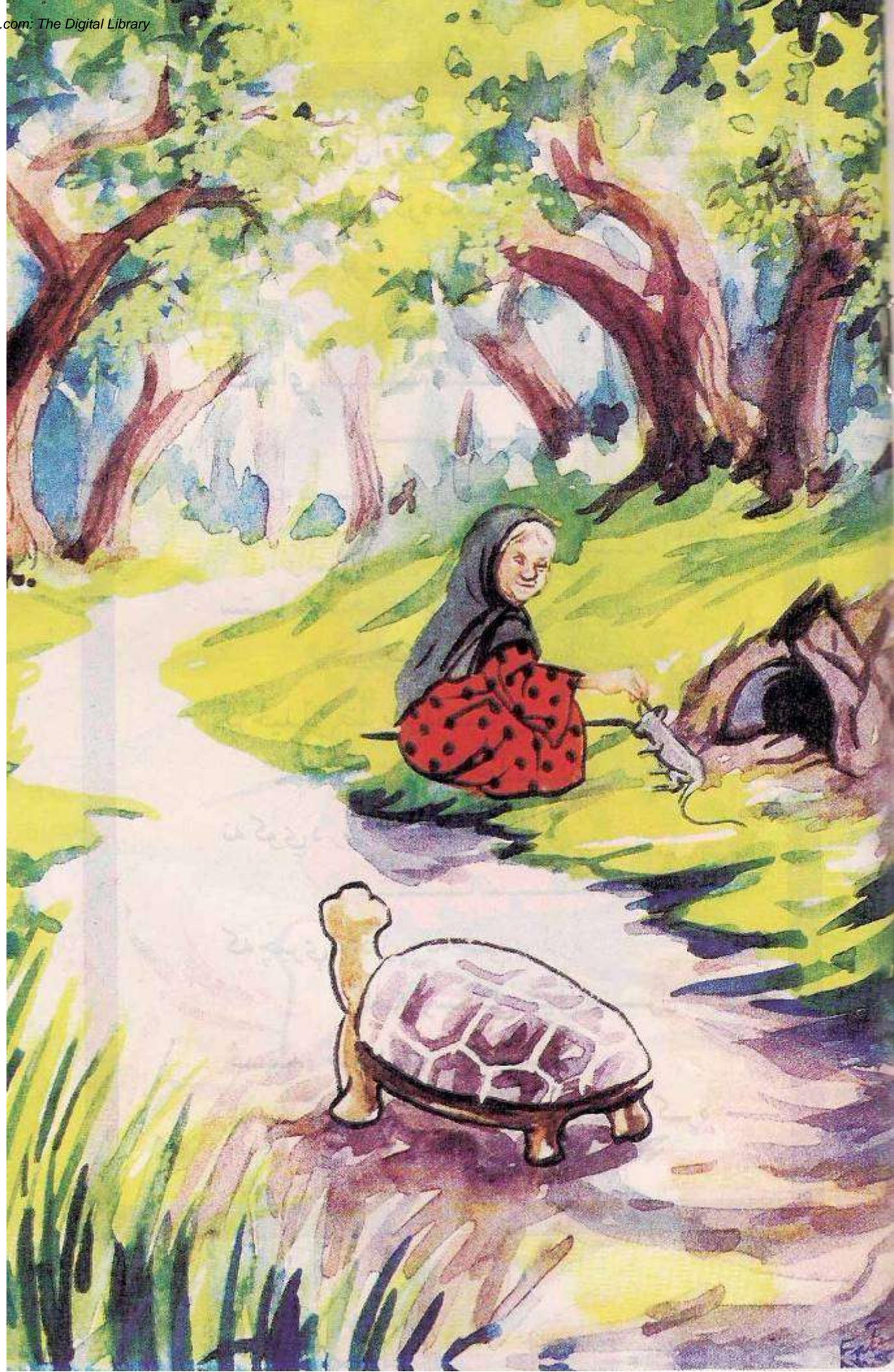
نو تاکورته رسوم

ته زما پر ملاسپرده شه

زما په زيره پوستکي

ووايه ته زما د حال

په لاره کې وکوره زما فال

فال بینې ترور و خندل او ويې وييل: اي ساده شمشتى،
هغه خوك چې پېخپله په لاره نه شي تللې خنگه کولانى شي
چې بل خوك په شا يوسى، راشه اي زوروره تنبله چې فال
دې وگورم.

ته اي تنبله خناوره

تل يې سترى
په تېبره او گياه

وروئى په لاره
ستاخت پوستكى

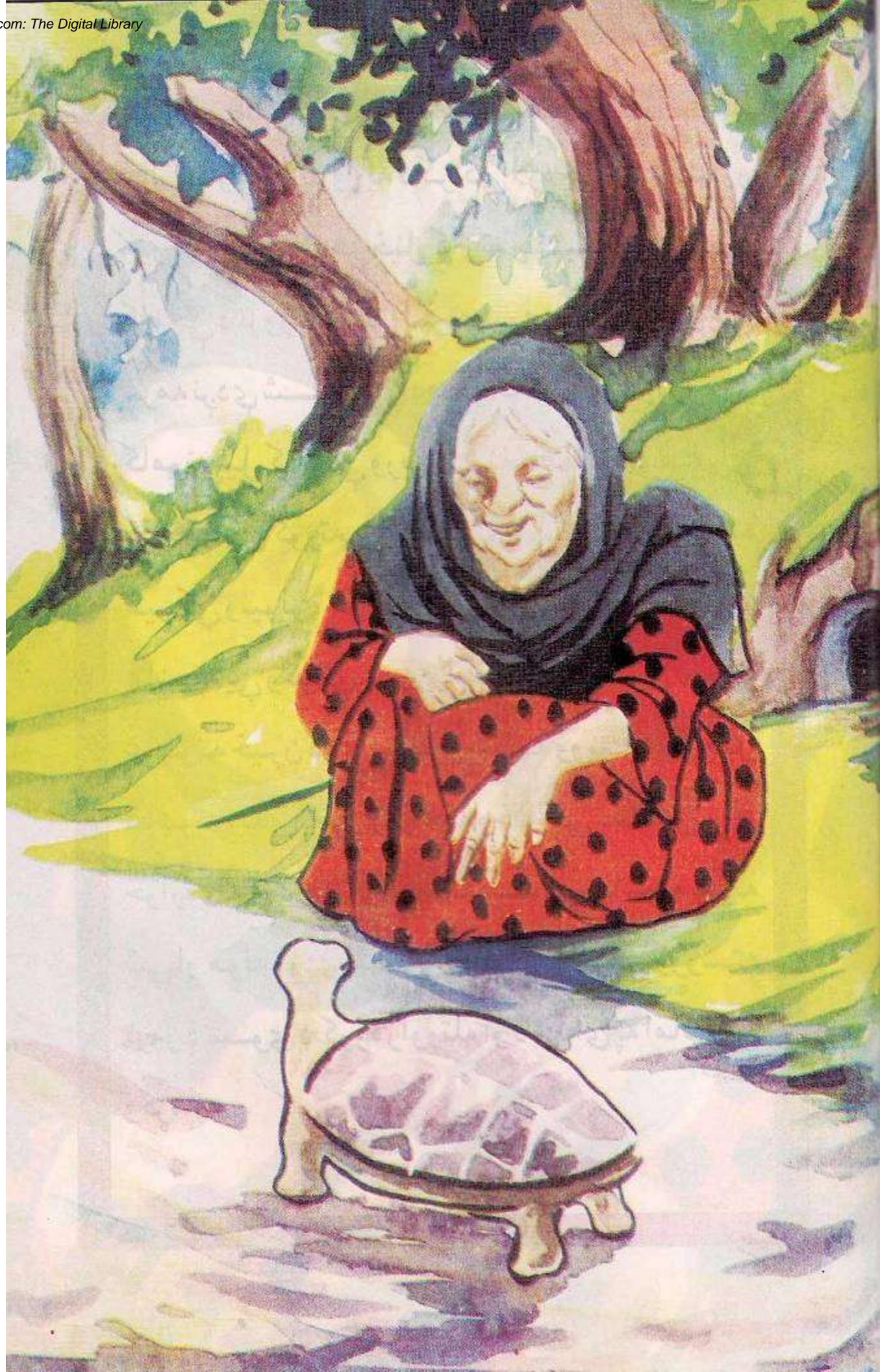
ستا بخت تړل شوی
گرخيدلى ضرب المثل يې

د تنبلو خلکو سره
نه کوي درواج له مخې

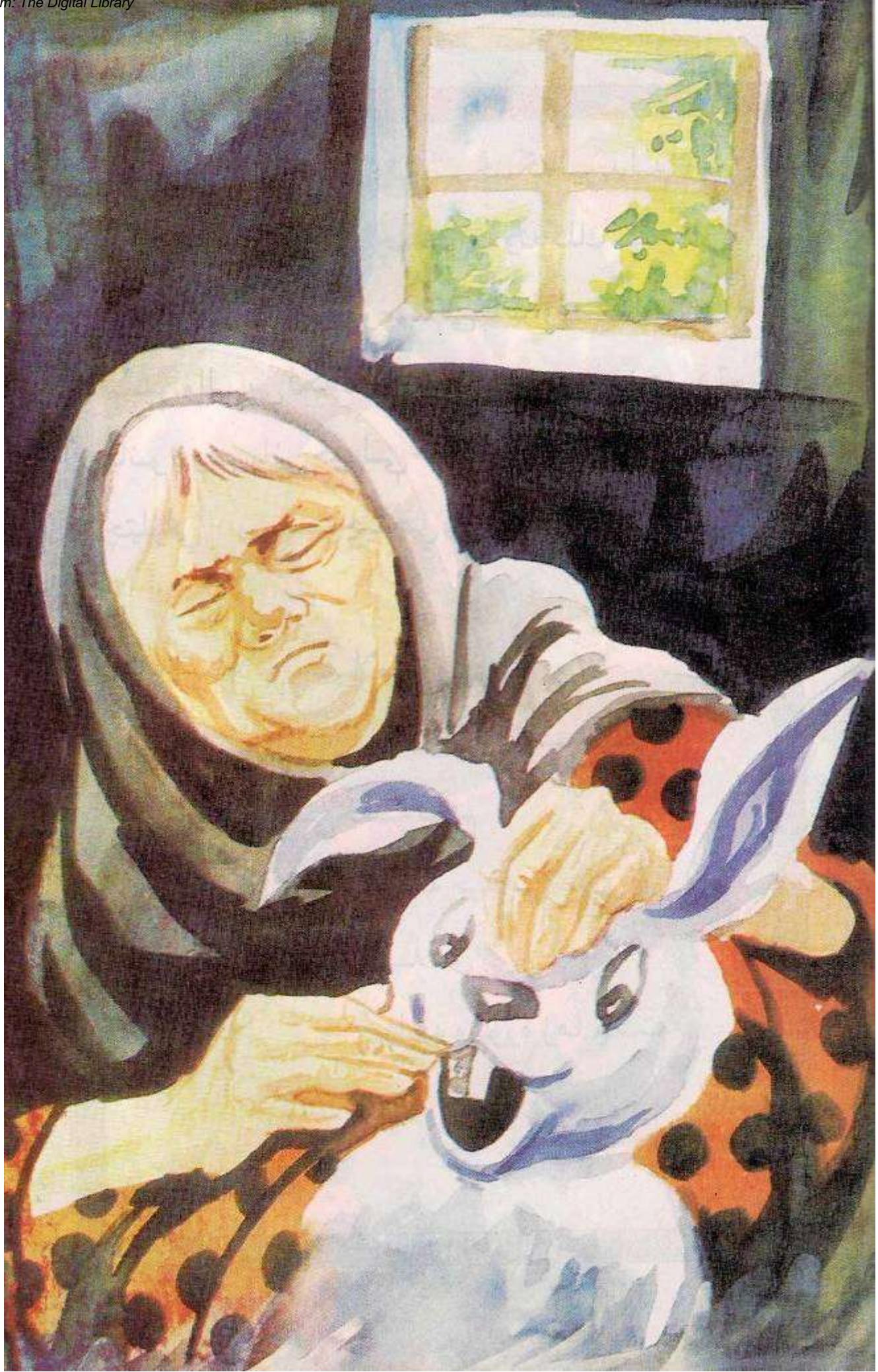
ستاسره واده
که چيرې ته د زړه نه خې په لاره

کله رسې خپل منزل ته
څه، څه ژركوه

سرعت دې زيات کړه

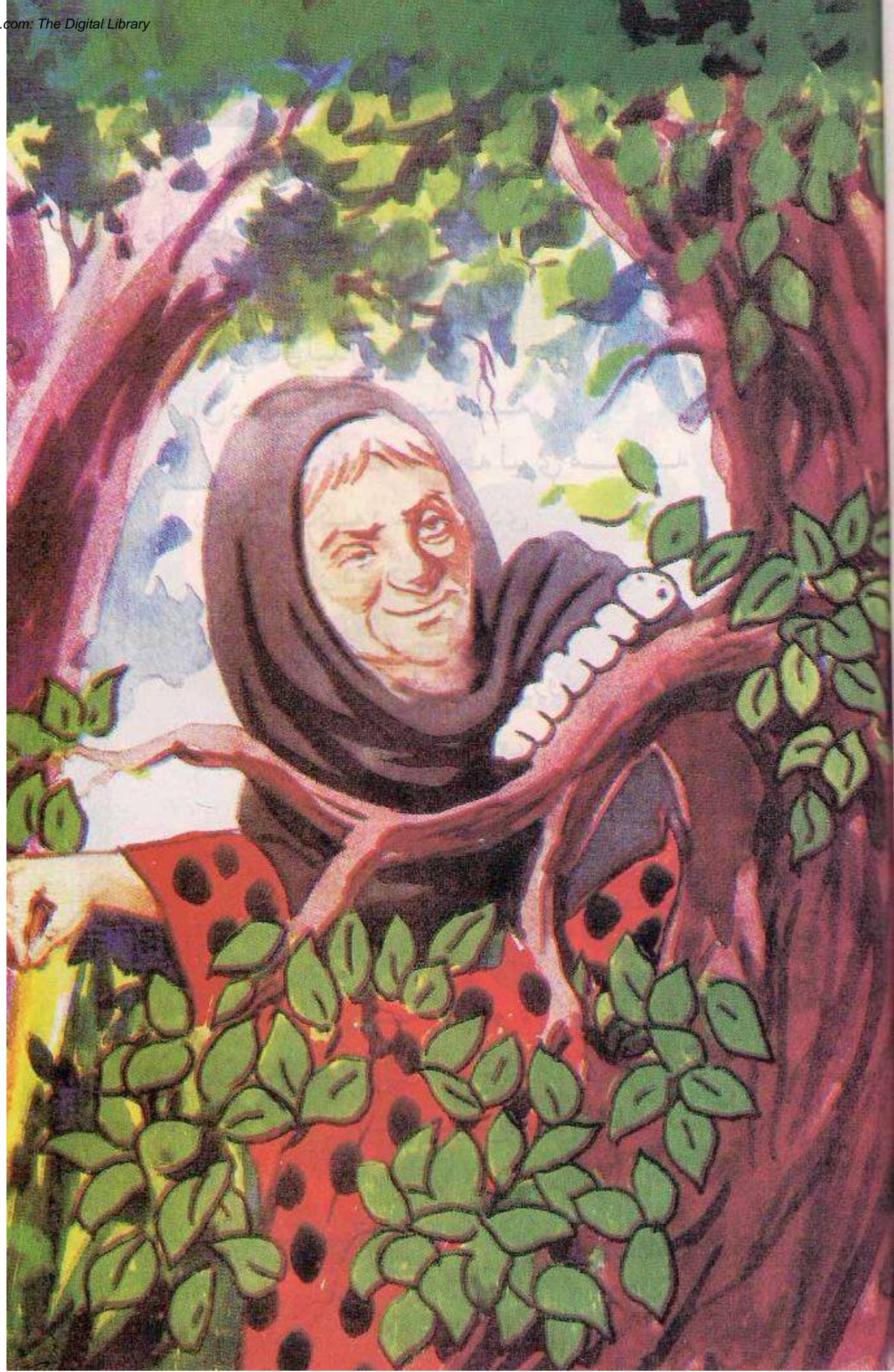

فال لیدونکې ترور په فکر کې لاره چې کله خناور
ورو ځی هیڅکله هم خپل کارتہ رسیدلای نه شي.
کله چې د ترور سترګې لمrtle شوې نو ويې ليدل چې
غرمه نېږدې شوې ده، نو ځکه یې پر لاره ژر، ژر
گامونه پیل کړل چې ورباندې ناوخته نه شي. په پای
کې د سوی کورته ورسیدله او د سوی بچى یې په
غیږ کې ونیولو، خوله یې ورتە پرانیس تله چې
غابسونه یې وګوري. ترور و لیدل چې د سوی د بچي
غابسونه خیرن دی، نو ترور ورتە وویل که خپل
غابسونه ونه وینځي او تره ګه وخته چې بوټي او
خواره وابنه خورې نو هیڅکله به دې غابسونه بنه نه
شي او خوله به دې هم بوي ورکوي. د غرمې وروسته
ترور د سوی د کوره را ووتله او د خدای په امانې یې
وکړه.

په لاره کې ترور دیوې وني تر خنګ تیریدله، ويسي
لیدل چې د وریبسمو چینجی په ونه کلك شوی دی او
تار جوروې. د وریبسمو چینجی پاک او با نظافته او
سپین والی يې لکه د او روو. د وریبسمو چینجی د تو
تانود ونو پانې خورلې خوهی خکله يې پانې نه
چتیلولی. د وریبسمو چینجی وویيل:

سلام، سلام تروري
ته چرته روانه يې
زه در پسې خفه يم
لايقه چینجى شوی يم
زماء وخت فارغه دى
راشه وگوره زما بخت

فال بینې ترور وویل، ولې بې نه گورم، زه ستا فال د
زره له اخلاصه گورم. ته د انسانانو خوبنیږي او تا په
کور کې ساتي. تا ته د توت تازه پانې اچوي. وروسته
ترور د هغې فال لیدل پیل کړل.

ای د وریښمو چینجیه

ته له ما خخه لیري مه ئه
ستا تارلکه د سیم دی

کار دې دې بې ویرې او بې داره
ستاله تاره په هیواد کې

خلک جوروی چپن
نرم او بسکلي کالي

خنګه مقبول او رنګ، رنګ
ته بې بې ضرره جینجى

ملا دې تړلې خدمت ته
کله ورسیږي میاشت د حوت

په پښو دې نشته بوټ
تاته به درکړي خدای

یوه بوجۍ پانې د توت

کله چې فال بینه ترور د یو خندق تر خنگ کتیریدله د حان
 سره یې وویل: د غه خندق د او سیدنې ځای نه دی. بسا یې
 په دې خندق کې بد بخته او ناپاکه ځناور ژوند و کړي. د غه
 خندق څومره بوي کوي. زه بايد ولاره شم. ټول ژوي،
 حیوانات او څښیدونکي خبر کرم څو چې لاس پر لاس دلته
 راشېي او د غه کثيف خندق له خاور و دک کړي. ځکه په
 هغه ځنګل کې چې موږ ژوند کوو پر موږ لازمه ده چې هغه
 ډک کړو او پاک یې وساتو. ځنګل زموږ کوردي. په دې
 وخت کې چنډه بنسې له او بو سر راپورته کړو او په بې پروايني
 او ګستاخه توګه یې قرقري کړو او وې ويل:

ای جګي قد لرونکي ترور

ستا خوراک نوش پیاز دی

راشه چې د او بو لاندې کښینو

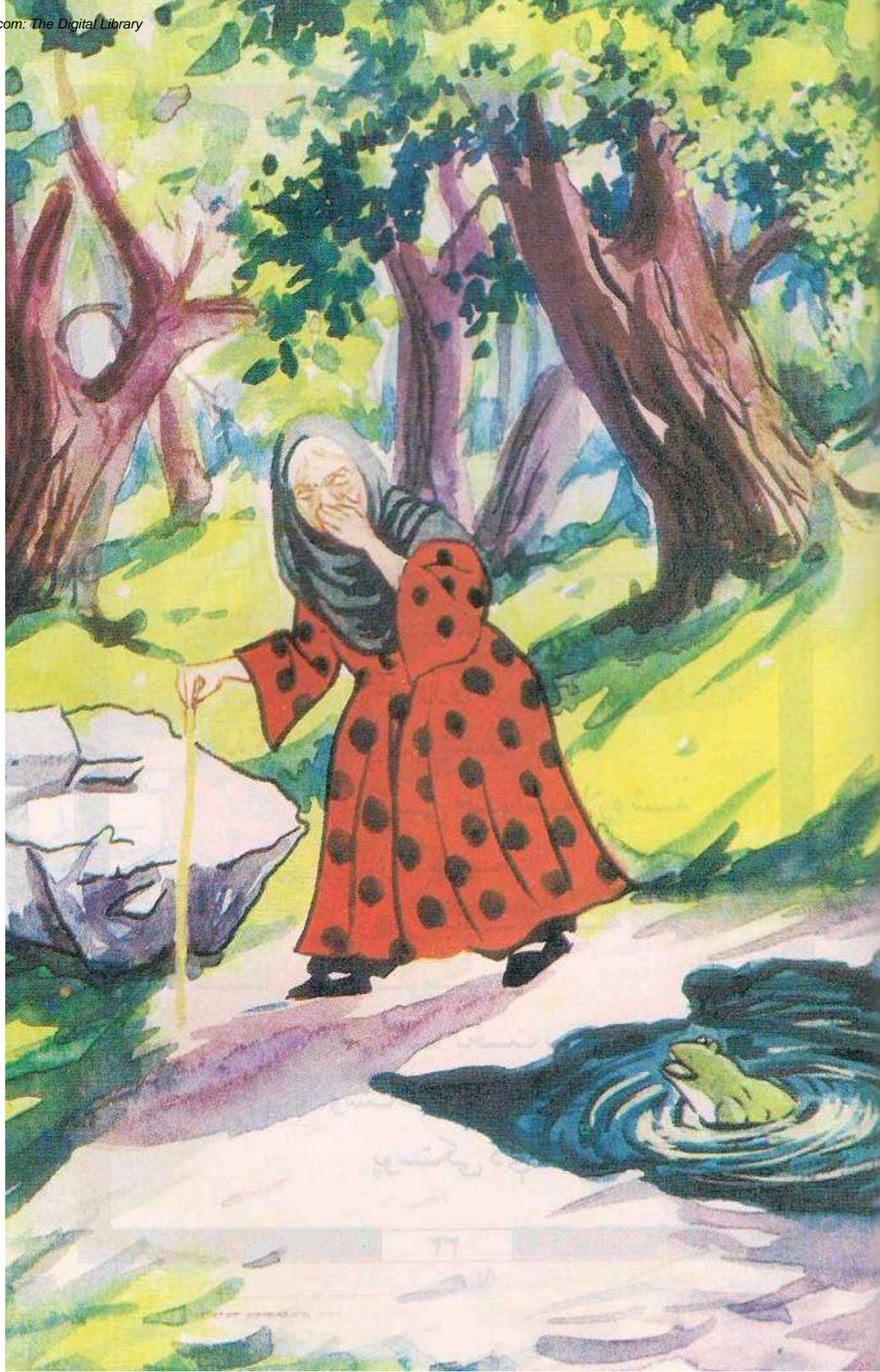
او زما پونتنو ته ور کړو ځواب

که چيرې ووايې زمال فال

زما حال او احوال

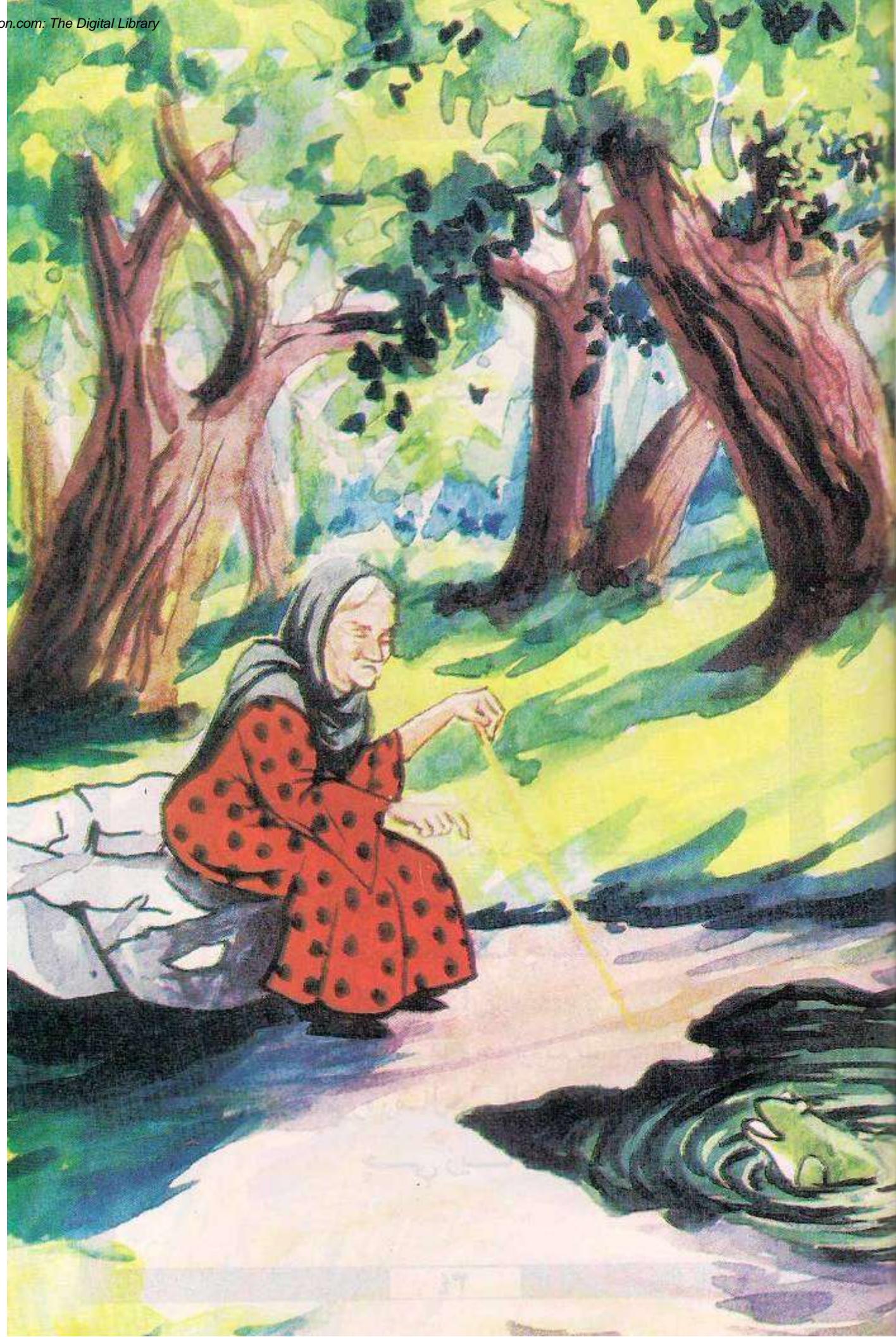
درکوم مرخیرې

څو چې و باسي اړکمى

ترور د چنډه بنسی پر حواب کی وویل: زما کثیف ھایونه
نه خوب نسیری. ای بی نظافتہ چنډه بنسی، تھے پر خپل ھائی
اوسمہ او زہ دی لہ دی ھایہ فال گورم نو ترور وویل:

ای قرقری چنډه بنسی
پہ کٹافت کی مڑہ کیربی
تھا ی مردار خوری چنډه بنسی
آخر ناروغہ کیربی
بھسلو ناروغیو گرفتارہ
کمزوری، زرہ او بی زارہ
تھا لہ کٹافت لیری شہ
پاکی خواتھ لارہ شہ
زما خبری دیادہ مہ باسہ
زیار و باسہ کہ نہ نو
ستار نگ کڑی ریربی
ستا بخت بدیربی
خوک ستا دوست نہ گرھی
پوستکی دی داغیربی.

د مازیگرد لمانحه وخت واو فال لیدونکی ترور د خپل
 کور په لور روانه شوه په لاره کې یې د ئان سره ويل: زه
 باید د فیل، اوین، آس، غاتری، زرافی، کانگرو، قاز،
 شتر مرغ، زمرى، پړانګ او بیزو کورته لاره شم او تولو ته
 ووايم خوچې راشي او د غه کثيف خندق ډک کړي. زه باید
 ددې کار لپاره مهال ويش جور کرم او د کار ورخ و تاکم.
 یو تن باید د کار له لپې خخه سر پرستي و کړي. اوه! ددې
 کار لپاره زرافه مناسبه ده. ئکه اوږده غاره لري او تول
 خارلای شي. کله چې ئناورد کار پر وخت تېري کېږي نو
 بیزو باید او به ور کړي. ترور د مهال ويش پر جور ولو
 بوخته وه چې د ولې دونې د شاخه توپک را ووت او په
 عصباتیت او قهر سره یې وویل:

چرته خې اې تروري
 سر دې لکه د خوسکی دی

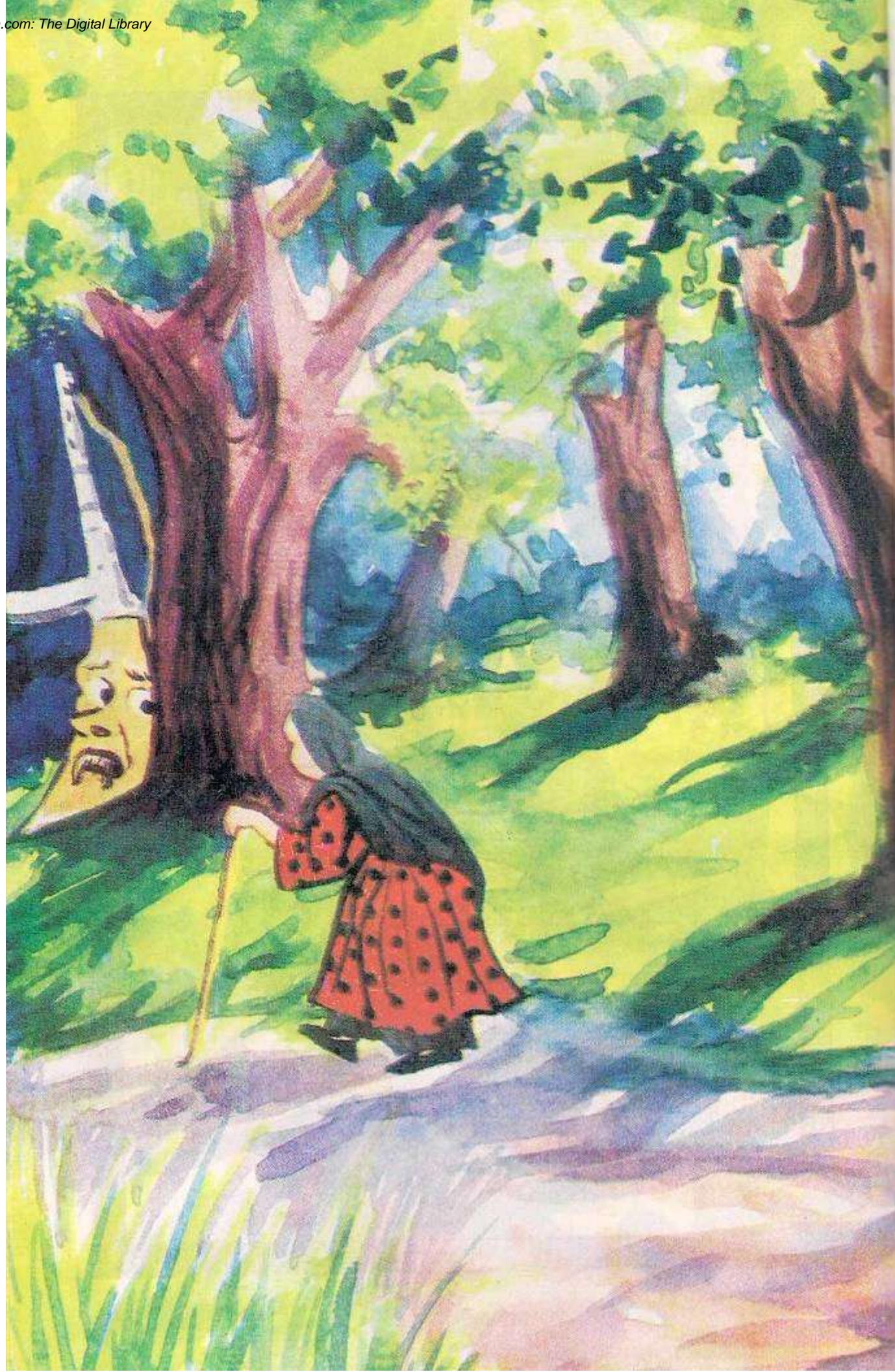
پوه شه چې زه توپک يېم
 زه جنګ ته چمتويم

زه له چانه ڈارېرم

هر خومره چه وزنم بس نه دي

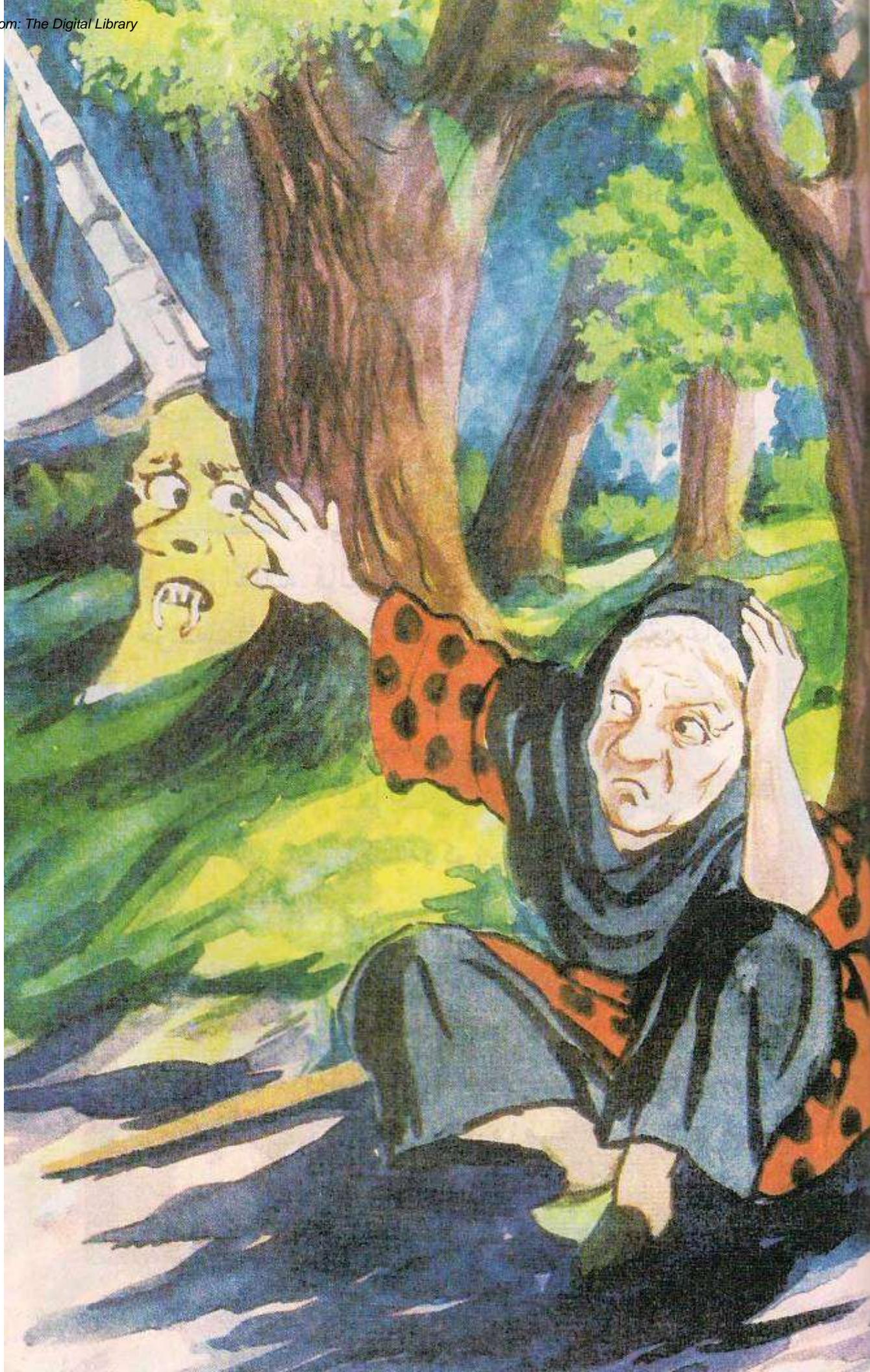
حتماً و گوره زمال فال

چې زيات شي زما مال

فال بینه ترور وار خطا او او تره شوه، پښې یې سستې
شوي. ترور پر حمکه کښینا سـ تله، سـ رې یې په
لاسونو کې ونيولو او په کرکه یې خپل مخ وار ولو او ويې
ویل:

ای توپکه پـ تـ الـ عـ نـ تـ
ستـ سـ رـ هـ کـ لـ هـ کـ يـ صـ جـ بـ تـ
ستـ کـ اـ رـ کـ اـ دـ جـ نـ گـ دـ يـ
زـ رـ هـ دـ يـ لـ کـ هـ ڏـ بـ رـ هـ
تـ هـ وـ ڙـ نـ يـ اـ نـ سـ اـ نـ اـ
حتـیـ زـ رـ يـ بـ نـ ئـ يـ اوـ ماـ شـ وـ مـ اـ
پـ رـ يـ کـ وـ يـ دـ خـ لـ کـ وـ ڙـ بـ يـ
ماـ تـ وـ يـ هـ ڏـ وـ کـ يـ
دـ اـ نـ سـ اـ دـ بـ سـ مـ نـ تـ هـ يـ يـ
دـ غـ لـ وـ پـ رـ لـ اـ سـ وـ نـ تـ هـ يـ يـ
دـ حـ وـ اـ نـ اـ نـ وـ ضـ دـ تـ هـ يـ يـ
دـ هـ رـ چـ اـ دـ حـ اـ نـ بـ لـ اـ تـ هـ يـ يـ
ستـ اـ فـ الـ وـ اـ يـ يـ چـ يـ ڦـ رـ بـ هـ
پـ هـ خـ يـ رـ سـ رـ هـ حـ يـ لـ هـ منـ حـ هـ

توبک خجالت شو او خپله لاره يې ونيوله اولار. فال
ليدونكې ترورله ديرې ويرې تربې وە نو پا خيدله چې
ئانته او بە راواخلى. دې خوا او هغە خوالارلە. ترور سر
گردانه گر خيدله چې يوي چينى تە ورسيدله چې د هغى
خخە پاكى او بە راواخلى. ترور د چينى خواكى
كېيىناستلە، خپل لاسونە او پىنى يې پريمىنخلى او بوتە
نېدى شو چې هغە و خبىي. پە دې وخت كې سپىنه
كوترە راغللە، فاليدونكې ترور د كوترى پە ليدولو
خوشحالە شوھ. كوترە راغلە، د چينى پر هغە غارە د
ترور مخي تە كېيىناستلە. او ويي ويل:

سلام بىكلى ترور

ستا ئاي پە زرونو كې دى
د مەربانى خخە پە د كوزرونو

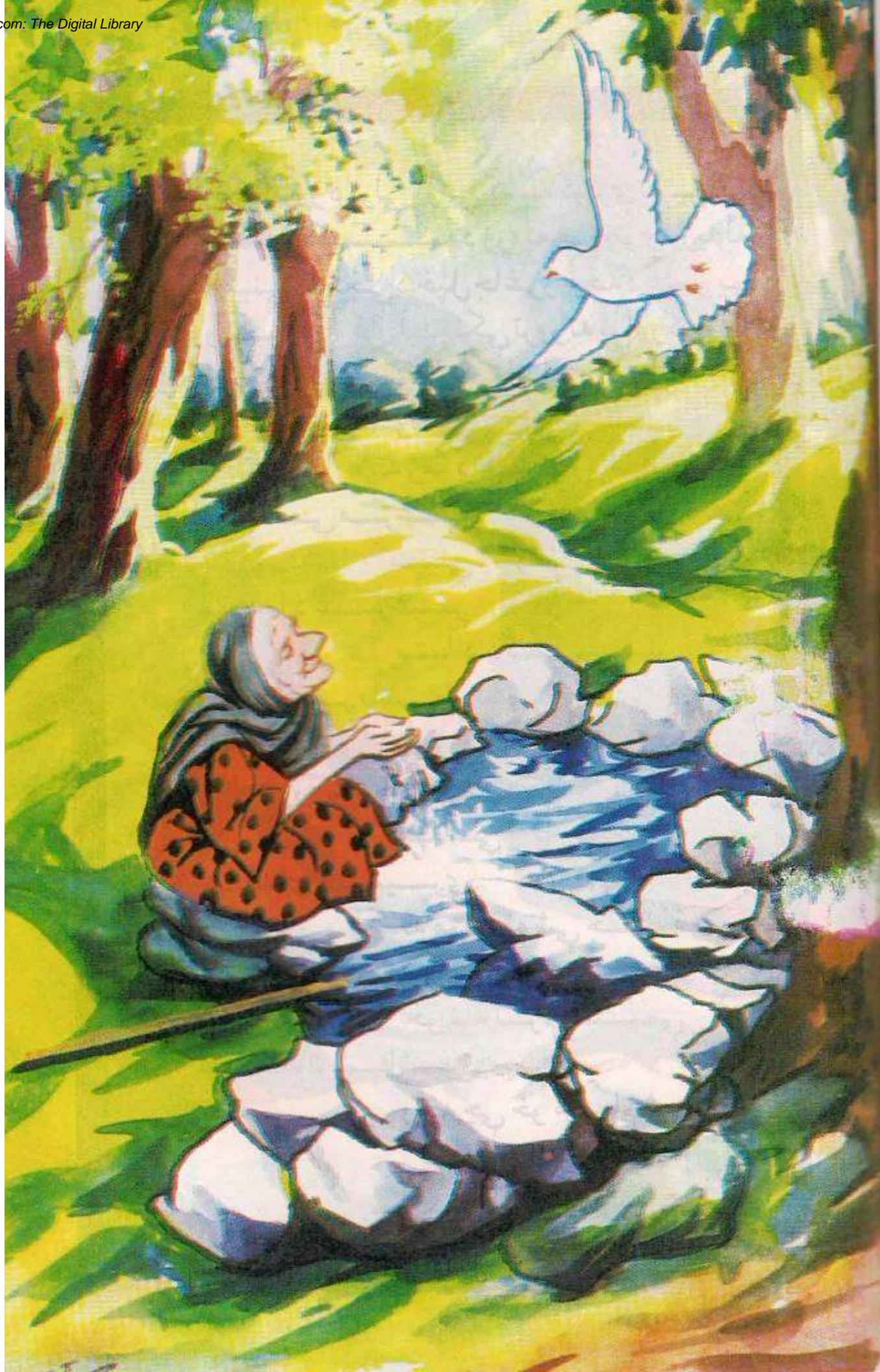
د زمريو پە دك خنگل كې

چرتە وي اي ترور

ولې پرىپىانە يې

ونىسە، ونىزە زماوزرى

وگورە، وگورە زما فال

فال لیدونکی ترور د ټولې ورځي کيسه کوتري ته تيره کره
او کوتري همدغه کيسه د زړه په غورونو واوريده.
کوتري د مينې له مخې د خپل جاغور څخه د غنميوه
دانه را او ويستله او فال لیدونکي ترور ته يې ورکره. فال
لیدونکي ترور د کوتري وزري ونيولي او وي وويل:
ای زما سپينې کوتري

ته زما د هيлю زيرمې
ای بسکلي مرغى
سپينې، شوخي او تيري
ستاد غمبرغرز
ستاد ډکي سيني
کله چې غرباسي
نو زرونه پرانۍ زې
ستاد وزرو سپين والي
همداسي وايي ستافال
ته د خدائی خوبنيږې
له مونږه نه شي جلا
زه يم فال بينه ترور
خونه لرم چشمې
لمرد بام ترشاشو
راخه چې خو مابسام شو
پاي

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library